

## BESLUIT

Kenmerk: 855301/874957

Betreft: besluit van het Commissariaat voor de Media (hierna: Commissariaat) dat strekt tot vaststelling van het aantal leden van Omroepvereniging VPRO (hierna: VPRO)

---

## A. Verloop van de procedure

1. Bij besluit van 4 december 2019 heeft de Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media (hierna: Onze Minister) de peildatum voor de telling van het aantal leden van omroeporganisaties voor de erkenningperiode 2022-2026 vastgesteld op 31 december 2020.<sup>1</sup>
2. Op 24 maart 2020 heeft het Commissariaat de landelijke publieke media-instellingen in een videocall op hoofdlijnen geïnformeerd over de procedure voor de ledentelling. Daarbij is onder meer aangegeven dat het Commissariaat met een zogenaamde drempeltelling zal beoordelen of omroepen over ten minste het wettelijk voorgeschreven aantal leden beschikken.
3. Op 6 juli 2020 heeft het Commissariaat (aspirant) omroepen tijdens een voorlichtingsbijeenkomst nader geïnformeerd over de wijze waarop de ledentelling zou plaatsvinden. Vervolgens heeft het Commissariaat in augustus en september 2020 kennismakingsgesprekken gevoerd met de (aspirant) omroepen die zich bij het Commissariaat hadden aangemeld en met de accountants van deze omroepen.
4. Bij brieven van 13 juli 2020 (2020ps0713), 18 september 2020 (kenmerk: 2020ps0918) en 3 december 2020 (kenmerk: 848071/866940) heeft het Commissariaat (aspirant) omroepen geïnformeerd wanneer en op welke wijze de ledenbestanden bij het Commissariaat moesten worden aangeleverd en over de criteria waaraan deze ledenbestanden moesten voldoen. Bij de brieven van 18 september 2020 en 3 december 2020 zat ook een beschrijving van de uitgangspunten van de steekproef, een instructie voor de accountants met betrekking tot hun werkzaamheden voor de ledentelling en het protocol voor de gevraagde accountantsrapporten van feitelijke bevindingen ten aanzien van het ledenbestand en de representatieve steekproef.
5. Op 8 december 2020 heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel tot wijziging van de Mediawet 2008 met het oog op de versterking van het toekomstperspectief van de publieke omroep aangenomen.<sup>2</sup> Deze wetswijziging leidt onder meer tot een aanpassing van het voorgeschreven aantal leden voor bestaande omroeporganisaties en voor omroepverenigingen die in aanmerking willen komen voor een voorlopige erkenning.
6. Op 12 januari 2021 heeft het Commissariaat van VPRO haar ledenbestand per 31 december 2020 en een accountantsrapport van feitelijke bevindingen ten aanzien van dit ledenbestand ontvangen (rapport I). Uit het digitaal aangeleverde ledenbestand heeft het Commissariaat vervolgens een representatieve steekproef getrokken.
7. Op 19 januari 2021 heeft het Commissariaat VPRO verzocht om ten aanzien van de leden die deel uitmaken van de representatieve steekproef, de in de brief van 3 december 2020 genoemde gegevens te verstrekken.
8. Op 19 januari 2021 heeft het Commissariaat VPRO verzocht aanvullende gegevens over een aantal leden uit het ledenbestand te verstrekken. VPRO heeft deze gegevens verstrekt op 26 januari 2021.

---

<sup>1</sup> Staatscourant 2019, 67594

<sup>2</sup> Wet van 9 december 2020 tot wijziging van de Mediawet 2008 met het oog op de versterking van het toekomstperspectief van de publieke omroep, Staatsblad 2020 517.

9. Op 4 maart 2021 heeft het Commissariaat van VPRO het accountantsrapport van feitelijke bevindingen over onder meer de betaling van de contributie, de positieve wilsverklaringen en de procesbeschrijving voor het aanmelden en registreren van leden ontvangen (rapport II).
10. Op 8 maart en 16 maart 2021 heeft het Commissariaat VPRO geïnformeerd over de voortgang van de ledentelling en de besluitvorming.

## B. Juridisch kader

11. Voor de relevante wettelijke bepalingen wordt verwezen naar bijlage 1 bij dit besluit.

## C. Overwegingen Commissariaat

12. Het Commissariaat overweegt dat het wetsvoorstel tot wijziging van de Mediawet 2008 met het oog op de versterking van het toekomstperspectief van de publieke omroep onder meer leidt tot de volgende wijziging van de Mediawet 2008 per 1 januari 2021:

*H*

*Artikel 2.25 wordt als volgt gewijzigd:*

1. *In het eerste lid, onder b, onder 1° en 2°, wordt «150.000» vervangen door «100.000».*
2. *In het derde lid, onder b, onder 1°, wordt «150.000» vervangen door «50.000».*

*Artikel I, onder H (artikel 2.25)*

*De ledeneisen worden naar beneden bijgesteld voor (1) «stand alone»-omroepverenigingen, (2) samenwerkingsomroepen en (3) omroepen met een voorlopige erkenning wanneer zij «blijvend» toetreden tot het publieke bestel. Voor (1) en (2) wordt de nieuwe ledeneis 100.000 (is nu 150.000). Voor (3) wordt de ledeneis 50.000 (is nu 150.000).<sup>3</sup>*

13. Het Commissariaat stelt vast dat VPRO tijdig heeft gerapporteerd over het aantal leden en ter controle een digitaal ledenbestand heeft toegezonden, met als bijlage het voorgeschreven accountantsrapport van feitelijke bevindingen ten aanzien van dit ledenbestand (rapport I). Daarnaast heeft VPRO tijdig aan de hand van het voorgeschreven protocol gerapporteerd over de feitelijke bevindingen van haar accountant ten aanzien van de leden die deel uitmaken van de door het Commissariaat getrokken representatieve steekproef (rapport II).
14. Het Commissariaat heeft deze gegevens beoordeeld overeenkomstig de procedure als omschreven in de brieven van het Commissariaat van 18 september 2020 (kenmerk: 2020ps0918) en 3 december 2020 (kenmerk: 848071/866940). Daarbij heeft het Commissariaat zich onder meer een oordeel gevormd over de zorgvuldigheid en de totstandkoming van het digitaal aangeleverde ledenbestand en beoordeeld of de leden in de steekproef a. 16 jaar of ouder zijn, b. in Nederland woonachtig zijn en c. de jaarlijkse minimumcontributie van € 5,72 hebben betaald.
15. Op basis van de door VPRO verstrekte gegevens constateert het Commissariaat dat met voldoende betrouwbaarheid en nauwkeurigheid kan worden vastgesteld dat VPRO op 31 december 2020 meer dan 100.000 leden had die voldoen aan bovengenoemde voorwaarden van artikel 2.27, tweede lid, van de Mediawet 2008. Dit betekent dat VPRO voldoet aan de ledeneis die is neergelegd in artikel 2.25 van de Mediawet 2008.

<sup>3</sup> Tweede Kamer, vergaderjaar 2019-2020, 35 554, nr. 3

## D. Openbaarmaking

16. Het Commissariaat zal de volledige tekst van het besluit, met uitzondering van eventuele persoonsgegevens en vertrouwelijke bedrijfsgegevens, openbaar maken door publicatie op zijn website. De publicatie vindt plaats veertien dagen nadat het besluit op de in artikel 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht voorgeschreven wijze is bekendgemaakt.<sup>4</sup> Het Commissariaat ziet daartoe geen belemmering op grond van artikel 10 van de Wet Openbaarheid van bestuur.

## E. Besluit

17. Op grond van het voorgaande, besluit het Commissariaat als volgt:
- I. het Commissariaat stelt vast dat VPRO op 31 december 2020 ten minste 100.000 leden had die voldoen aan de voorwaarden van artikel 2.27, tweede lid, van de Mediawet 2008;
  - II. het Commissariaat maakt de volledige tekst van dit besluit, met uitzondering van eventuele persoonsgegevens en vertrouwelijke bedrijfsgegevens, over twee weken openbaar door publicatie op zijn website.

Hilversum, 30 maart 2021

COMMISSARIAAT VOOR DE MEDIA,

drs. Renate Eringa-Wensing  
voorzitter

drs. Steven Flipse RC  
commissaris

Belanghebbenden die zich met dit besluit niet kunnen verenigen, kunnen op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt bezwaar maken bij het Commissariaat voor de Media, Postbus 1426, 1200 BK te Hilversum.

Bijlage: 1. relevante wettelijke bepalingen

---

<sup>4</sup> Dat wil zeggen door toezending aan de belanghebbende

**Bijlage 1****Mediawet 2008****Afdeling 2.2.2. Omroeporganisaties****Artikel 2.23**

- 1 Onze Minister kan eens in de vijf jaar aan ten hoogste zes omroeporganisaties erkenningen verlenen voor de verzorging van media-aanbod voor de landelijke publieke mediadienst volgens de bepalingen van deze afdeling. Een omroeporganisatie is een omroepvereniging als bedoeld in artikel 2.24 of een samenwerkingsomroep als bedoeld in artikel 2.24a.
- 2 Onze Minister kan eens in de vijf jaar voorlopige erkenningen verlenen aan omroepverenigingen voor de verzorging van media-aanbod voor de landelijke publieke mediadienst volgens de bepalingen van deze afdeling.

**Artikel 2.24**

- 1 Een omroepvereniging is een vereniging die:
  - a. rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid is;
  - b. zich volgens de statuten uitsluitend of hoofdzakelijk ten doel stelt ter uitvoering van de publieke mediaopdracht op landelijk niveau media-aanbod te verzorgen en alle activiteiten te verrichten die nodig zijn om daarmee een publieke taak van algemeen nut te vervullen;
  - c. zich volgens de statuten ten doel stelt in het media-aanbod een bepaalde, in de statuten aangeduide maatschappelijke, culturele, godsdienstige of geestelijke stroming te vertegenwoordigen en zich in het media-aanbod te richten op de bevrediging van in de samenleving levende maatschappelijke, culturele of godsdienstige dan wel geestelijke behoeften;
  - d. haar leden op democratisch aanvaardbare wijze invloed geeft op het beleid; en
  - e. een jaarlijkse contributie heft van ten minste € 5,72, waarin de verstrekking van een programmablad niet is begrepen.
- 2 Het in het eerste lid, onderdeel e, genoemde bedrag kan bij algemene maatregel van bestuur naar aanleiding van de door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde consumentenprijsindex worden aangepast.

**Artikel 2.24a**

- 1 Een samenwerkingsomroep is een vereniging of stichting waarin twee of meer omroepverenigingen vertegenwoordigd zijn, die gericht is op het voeren van een landelijke publieke media-instelling en die:
  - a. rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid is;
  - b. zich volgens de statuten uitsluitend of hoofdzakelijk ten doel stelt ter uitvoering van de publieke mediaopdracht op landelijk niveau media-aanbod te verzorgen en alle activiteiten te verrichten die nodig zijn om daarmee een publieke taak van algemeen nut te vervullen;
  - c. zich volgens de statuten ten doel stelt in het media-aanbod bepaalde, in de statuten aangeduide maatschappelijke, culturele, godsdienstige of geestelijke stromingen te vertegenwoordigen, overeenkomstig de statuten van de omroepverenigingen die hij vertegenwoordigt, en zich in het media-aanbod te richten op de bevrediging van in de samenleving levende maatschappelijke, culturele of godsdienstige dan wel geestelijke behoeften;
  - d. als de samenwerkingsomroep een vereniging is, zijn leden op democratisch aanvaardbare wijze invloed geeft op het beleid; en
  - e. ervoor zorg draagt dat de omroepverenigingen die hij vertegenwoordigt, een jaarlijkse contributie heffen van ten minste € 5,72, waarin de verstrekking van een programmablad niet is begrepen.

- 2 Het in het eerste lid, onderdeel e, genoemde bedrag kan bij algemene maatregel van bestuur naar aanleiding van de door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde consumentenprijsindex worden aangepast.

#### **Artikel 2.25**

- 1 Voor een erkenning komt slechts in aanmerking een omroeporganisatie:
  - a. 1°. die in de voorafgaande erkenningperiode een erkenning had;
  - 2°. die is gevormd uit omroepverenigingen die in de voorafgaande periode een erkenning hadden;
  - 3°. die is gevormd uit alle omroepverenigingen die waren vertegenwoordigd in een samenwerkingsomroep die in de voorafgaande periode een erkenning had; of
  - 4°. die is gevormd uit omroepverenigingen als bedoeld onder 2° en 3°;
  - b. 1°. die voor zover het een omroepvereniging betreft, ten minste 100.000 leden heeft; of
  - 2°. waarvan voor zover het een samenwerkingsomroep betreft, de omroepverenigingen die hij vertegenwoordigt, samen ten minste 100.000 leden hebben en afzonderlijk niet minder dan 50.000 leden;
  - c. die op 31 december van het jaar voorafgaand aan dat waarin die erkenning ingaat, een reserve als bedoeld in artikel 2.174a, eerste lid, heeft waarvan het saldo nihil of positief is en voor zover het een samenwerkingsomroep betreft, ook elke omroepvereniging die hij vertegenwoordigt, op die datum een reserve als bedoeld in artikel 2.174a, tweede lid, heeft waarvan het saldo nihil of positief is; en
  - d. die de beschikbaarheid van het media-aanbod op de aanbodkanalen, bedoeld in artikel 2.55, derde lid, heeft zeker gesteld en voldoet aan de artikelen 2.142a en 2.178, eerste, tweede en derde lid.
- 2 De hoogte van het saldo, bedoeld in het eerste lid, wordt aangetoond door overlegging van de jaarrekening, bedoeld in artikel 2.171, tweede lid, die vergezeld gaat van een verklaring van een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
- 3 In afwijking van het eerste lid, onderdeel a, kan ook in aanmerking komen voor een erkenning een samenwerkingsomroep waarin zijn vertegenwoordigd:
  - a. een of meer omroepverenigingen als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a; en
  - b. een of meer omroepverenigingen die in de voorafgaande erkenningperiode een voorlopige erkenning hadden, waarbij voor elk van deze omroepverenigingen geldt dat:
    - 1°. die omroepvereniging ten minste 50.000 leden heeft; en
    - 2°. van die omroepvereniging niet tijdens de periode van de voorlopige erkenning onvoldoende is gebleken dat het media-aanbod voldoet aan de eisen, bedoeld in artikel 2.26, eerste lid, onderdeel d.

#### **Artikel 2.26**

- 1 Voor een voorlopige erkenning komt slechts in aanmerking een omroepvereniging die:
  - a. in de voorafgaande erkenningperiode geen erkenning of voorlopige erkenning had en niet vertegenwoordigd was in een samenwerkingsomroep die in die periode een erkenning had;
  - b. ten minste 50.000 leden heeft;
  - c. op 31 december van het jaar voorafgaand aan dat waarin die erkenning ingaat, een reserve als bedoeld in artikel 2.174a, eerste lid, heeft waarvan het saldo nihil of positief is;
  - d. zich naar stroming als bedoeld in artikel 2.24, eerste lid, onderdeel c, en naar voorgenomen media-aanbod wat betreft genre, inhoud en doelgroepen zodanig onderscheidt van de omroeporganisaties, bedoeld in artikel 2.25, dat de verscheidenheid van het media-aanbod van de landelijke publieke mediadienst wordt vergroot en een vernieuwende bijdrage wordt geleverd aan de uitvoering van de publieke mediaopdracht op landelijk niveau;
  - e. de voorschriften met betrekking tot ledenwerving, bedoeld in artikel 2.137, in acht heeft genomen;

- f. de verzorging van haar media-aanbod opdraagt aan de NTR of een omroeporganisatie die een erkenning als bedoeld in artikel 2.23, eerste lid, heeft verkregen en waarmee zij overeenstemming heeft bereikt; en
  - g. voldoet aan de artikelen 2.142a, eerste en tweede lid, en 2.178, eerste en tweede lid.
- 2 Artikel 2.25, tweede lid, is van toepassing.

**Artikel 2.27**

- 1 Het Commissariaat stelt het aantal leden per omroeporganisatie die een aanvraag voor een erkenning of voorlopige erkenning heeft ingediend vast op een peildatum die door Onze Minister wordt bepaald. Bij een samenwerkingsomroep wordt het aantal leden bepaald door het totaal aantal leden van de omroepverenigingen die hij vertegenwoordigt.
- 2 Als lid tellen mee personen die:
  - a. 16 jaar of ouder zijn;
  - b. in Nederland woonachtig zijn; en
  - c. de jaarlijkse minimumcontributie, bedoeld in artikel 2.24, eerste lid, onderdeel e, of 2.24a, eerste lid, onderdeel e, hebben betaald.
- 3 Het Commissariaat bepaalt de wijze waarop de vaststelling van het aantal leden gebeurt en de aanvrager verstrekt aan het Commissariaat alle gegevens die het daarvoor nodig acht.

**Besluit vaststelling peildatum voor telling leden omroeporganisaties voor de erkenningperiode 2022–2026****Artikel 1. Vaststelling peildatum**

De peildatum, bedoeld in artikel 2.27, eerste lid, Mediawet 2008, voor de erkenningperiode die aanvangt met ingang van 1 januari 2022, is 31 december 2020.